

SPF Seniorerna Frösön - 29 maj 2019

Kulturvandringar på Frösön, Lövtorpet-Flon

Trots det kalla och snöiga vädret hade ett stort antal personer kommit för att vara med och vandra på denna intressanta del av Frösön.

Vi startade vår vandring väster om Flon och gick i ett fint skogsparti ner mot Lövtorpet. Sifvert Löf, torpare och dragon var den förste person som man känner till, som bodde på Lövtorpet. Det var i början på 1800-talet. Det var också han som gav namnet åt torpet.

När vi kom fram till Lövtorpet träffade vi på, Åke Jonsson, störste ägaren av marken runt torpet. Han berättade att efter Löf kom en man som kallades "Ås-Pelle" dit, mellan åren 1865-1890. Han utvecklade Lövtorpet ytterligare med färjeplats från Ås, med kvarnar och såg och t.o.m. affär. "Ås-Pelles" styvson Jonas Persson ärvde Lövtorpet, och Jonas Persson var farfar till Åke Jonsson, som vi nu träffade på. Han berättade att det var båt till Hornsberg som gällde, om man skulle sälja eller köpa något. 1952 fick man bilväg och så sent som 1966 fick man elektricitet till Lövtorpet. Nu bor många av Åke Jonssons släktingar där, och många har sommarstuga.

Vi drog vidare upp till Kråksta-Flon eller Flon som den kallas i dagligt tal. Jämtlands enda fideikommissarie.

Där var nuvarande ägaren Lars Askryd hemma och han kunde berätta att en man vid namn Gestrück som var fältskär, fick den i gåva, för att han uppodlat Flon. Han fick den av den förste Bernadotte, Karl XIV Johan. Gåvobrevet är undertecknat år 1816.

Fideikommissarie måste gå i arv till äldsta barnet (helst sonen) och får inte säljas eller styckas. Fältskären Gestrück hade inga barn, utan Flon gick på auktion.

Fotograf: Berit Sveden

Vem som köpte torpet är oklart, men i början av 1900-talet kom en duktig värmlänning från Sunne dit, som hette Olof Lundström. Han byggde flera hus på gården, bl.a. bostadshuset som står kvar än i dag.

Olof Lundströms dotter Olava gifte sig med Knut Blomgren, nuvarande ägaren Lars Askryds mormor och morfar, vilken under flera år processade för rätten att avverka timmer på gården. De fick så småningom rätt till avverkning. Sedan 1960-talet har fideikommissarie upphört, och Lars Askryd kan nu bruka den 55 ha stora gården, utan restriktioner.

Text: Hans Widmark